

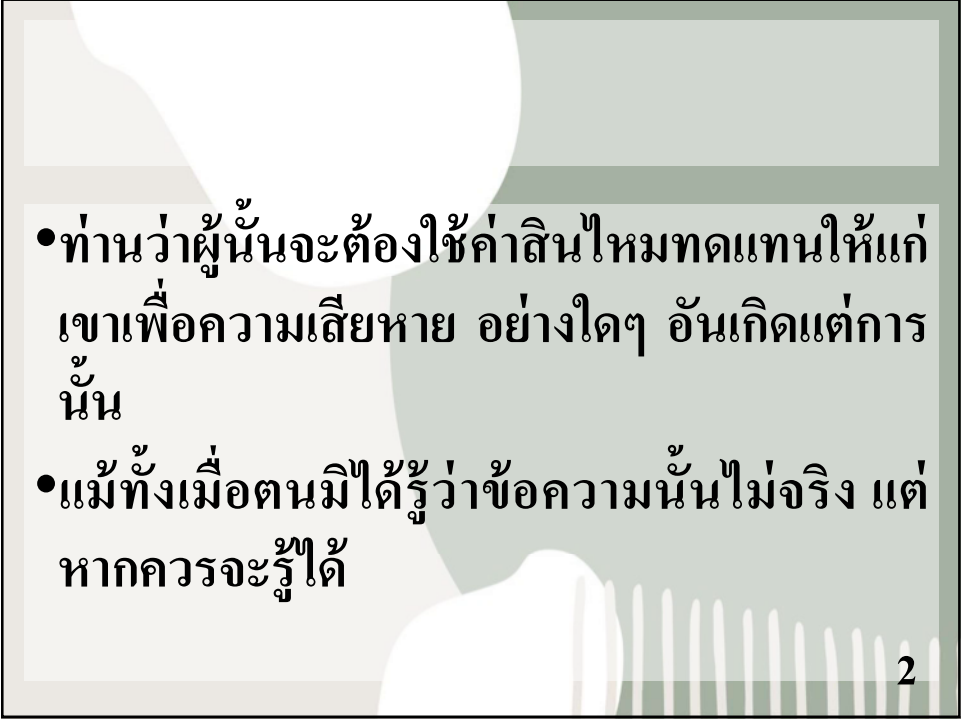

Week 5

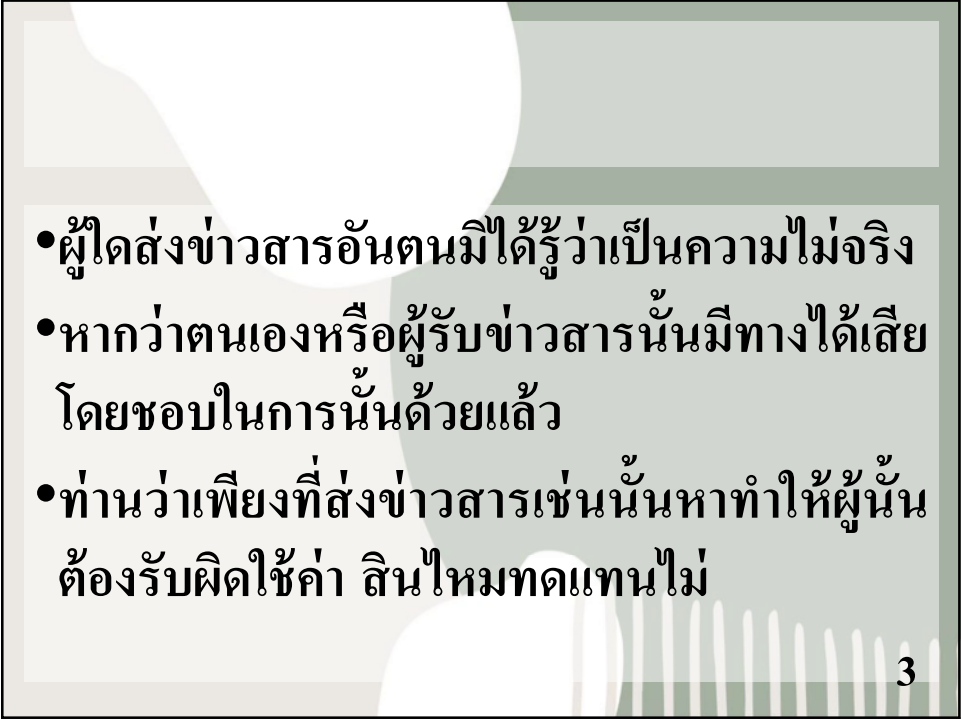
หมิ่นประมาท

มาตรา 423

- ผู้ใดกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง
- เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดีหรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี

-
- ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหาย อย่างไรก็ดี อันเกิดแต่การนั้น
 - แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริง แต่หากควรจะได้รู้ได้

2

-
- ผู้ใดส่งข่าวสารอันตนมิได้รู้ว่าเป็นความไม่จริง
 - หากว่าตนเองหรือผู้รับข่าวสารนั้นมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วยแล้ว
 - ท่านว่าเพียงที่ส่งข่าวสารเช่นนั้นหาทำให้ผู้นั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่

3

หมิ่นประมาททางแพ่งทางกับทางอาญา

- มีความคล้ายกับเรื่องหมิ่นประมาท ตาม ปอ. มาตรา 326

“ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชังผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท...”

4

ข้อแตกต่าง 3 กรณี

•ทางแพ่ง

1. ฝ่าฝืนความจริง = ทำให้เขาเสียหาย ถ้าเป็นความจริงก็ไม่เสียหาย
2. รับผิดต่อเมื่อได้กระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อ
3. ทำให้บุคคลอื่นเสียหายแก่ชื่อเสียงเกียรติคุณ + ทางทำมาหาได้ + ทางเจริญ

•ทางอาญา

1. จริงหรือไม่จริง = หมิ่นประมาท
2. มีเจตนาอย่างเดียว ไม่มีการหมิ่นประมาทด้วยความประมาทในอาญา
3. เสียหายแก่ชื่อเสียง หรือถูกดูหมิ่นเกลียดชัง แต่ไม่มีความเสียหายในเรื่องทางทำมาหาได้ (แต่อาจผิด ปอ. มาตรา 272(3)เรื่องการโฆษณา)

5

หลักเกณฑ์หมิ่นประมาท

1. ผู้ใด
2. กล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย
3. ซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง
4. กล่าวหรือไขข่าวต่อบุคคลที่สาม

6

5. เป็นที่เสียหาย
6. ควรจะรู้ว่าไม่จริง
7. การใช้คำสินไหมทดแทน
8. ข้อยกเว้นความรับผิดชอบ

7

1.ผู้ใด

• บุคคลธรรมดา

- ผู้เยาว์หรือบุคคลวิกลจริตอาจต้องรับผิดชอบตามมาตรา 423,427 ถ้าการไขว่ขว้านนั้นเป็นที่เสียหายแก่บุคคลอื่น

8

• นิติบุคคล

- ต้องอาศัยการแสดงออกโดยผู้แทนของนิติบุคคลตามมาตรา 70
- แต่ถ้าเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น
 - นิติบุคคลต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 76
 - ผู้แทนของนิติบุคคลซึ่งเป็น

9

2. กล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย

- หมายถึงการแสดงความใดๆให้บุคคลที่สามได้ทราบ
- โดยวิธีพูด เขียน โทรศัพท์ โทรสาร อินเทอร์เน็ต การแสดงละคร จีวร ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือทำอย่างไรก็ได้ที่สื่อให้บุคคลที่สามเข้าใจความหมาย

10

- “ กล่าว ” คือ พูด พูดต่อหน้าบุคคลที่สาม พูดทางโทรศัพท์ พูดทางโทรทัศน์ ทางวิทยุ พูดโดยการแสดง วิทยุ โทรทัศน์ พูดโดยการเขียน

11

- “ไขข่าว” คือ พุดข่าวจากบุคคลอื่น หรือการกระจายข่าว เช่น พุดว่าคนนั้นเล่ามาว่าคนนี้เป็นอย่างนั้นอย่างนี้เป็นต้น

12

3. ซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง

- คือการพุดที่ไม่ตรงต่อความจริง (ฎ.844/2494)
- ซึ่งอาจไม่จริงทั้งหมดหรือจริงบางส่วนไม่จริงบางส่วนก็ได้

13

- หรือแม้จะพูดความจริง
- แต่ทำกิริยาท่าทางให้คนอื่นเข้าใจว่าไม่จริงก็เป็นหมิ่นประมาท
- เช่น พูดว่าเด็กคนนี้เป็นลูกของนาย ก. จริง แต่ทำกิริยาให้เข้าใจว่านาย ก. ไม่สามารถมีบุตรได้

14

- กล่าวหรือไขข่าวโดยเขียนการ์ตูนก็ได้
- การเขียนการ์ตูนล้อการเมืองจะเป็นจะเป็นการหมิ่นประมาทหรือไม่
- ส่วนมากเห็นว่าเป็นหยอกล้อทางการเมืองไม่ถือสาเกินไป เพราะไม่ได้เขียนชัดๆ

15

- แม้ชาวบ้านจะรู้ว่าหมายถึงใครแล้วก็รู้ว่าเขาล้อกันเล่นๆ
- แต่ถ้าไปเขียนฝ่าฝืนความจริงก็เป็นหมิ่นประมาทได้
- การเขียนข้อความล้อเลียนกันไม่ทำให้ผู้อื่นหลงเข้าใจว่าข้อความนั้นเป็นจริง

16

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๒๖/๒๕๖๔

➤ ให้โจทก์รับผิดชอบหมิ่นประมาทร่วมกับบริษัท

- อ้างว่าจำเลยมีพฤติการณ์ไม่สุจริต ใช้กลฉ้อฉลหลอกลวงจนได้ทรัพย์สินไป

17

- ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๗๖๐/๒๕๕๕ จำเลยยกเรื่องในคดีแพ่งหมายเลขแดง๒๒๘๓/๒๕๕๕
- ซึ่งบรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งเก้ามีพฤติการณ์แสดงถึงความไม่สุจริต นอฉล หลอกลวงชาวต่างชาติ มาเป็นเหตุในการอ้างฟ้องเพื่อให้โจทก์รับผิดชอบ

18

- การที่จำเลยฟ้องโจทก์ให้เป็นจำเลยในคดีอาญาจึงเป็นการบ่งชี้ว่า จำเลยมีเจตนาที่จะทำให้โจทก์ได้รับความเดือดร้อนและเสียหายจากการที่ต้องเป็นจำเลยในคดีอาญา

18

- อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากข้อความที่จำเลยอ้างว่า มีเนื้อหาหมิ่นประมาทจำเลยนั้น
- ก็พบว่า เป็นเพียงข้อความที่กล่าวมาในคำฟ้องเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีเหตุสมควรที่จะเพิกถอนนิติกรรม

18

- เป็นเรื่องที่คู่ความหรือทนายคู่ความแสดงความคิดเห็นหรือข้อความในกระบวนการพิจารณาคดีในศาลเพื่อประโยชน์แก่ตนตามป.อ.มาตรา๓๓๑
- ย่อมไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท

18

- เมื่อโจทก์ชนะคดี ฝ่ายที่ถูกลฟ้องมา
ปรึกษาทนายทนายความบอกว่า
บรรยายฟ้องคดีแรกเป็นหมิ่นประมาท
ซึ่งตามป.อ.มาตรา๓๓๑
- ดังนั้นทนายที่อยู่ในฐานะที่ต้องรู้
กฎหมายว่า ในการแสดงความคิดเห็น
ในการฟ้องคดีถ้ากระทำสุจริต จะไม่ผิด₁₈

- การฟ้องคดีจึงใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ใช้
สิทธิที่มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่
ผู้อื่น เป็นการกระทำโดยละเมิด

คำพิพากษาฎีกาที่ 1752/2514

➤ มีเจตนาล้อเลียนผู้เสียหายเท่านั้น ไม่เป็น
การหมิ่นประมาท

- ข้อความที่ลงพิมพ์โฆษณาในหนังสือพิมพ์
- ซึ่งแปลความหมายได้ว่าเป็นการกล่าวด้วยเจตนาจะล้อเลียนผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้มีฐานะและความสำคัญ

17

• ข้อความนั้นย่อมไม่เป็นการหมิ่น
ประมาทผู้เสียหาย

• ถ้าข้อความที่กล่าวนั้นเป็นความจริงก็
ไม่เป็นละเมิดตามมาตรา 423

18

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 723/2525

➤ นำเรื่องราวมาเล่นละคร ทำให้
เสียหาย เป็นหมิ่นประมาท

- จำเลยนำเรื่องราวชีวิตของโจทก์มา
แสดงละครจีน หรือจ๊ว

19

- โดยบิดเบือนให้เห็นว่าโจทก์เป็น
ภรรยาน้อย มีนิสัยไม่ดี ชอบอิจฉา

- ทำให้โจทก์เสียชื่อเสียง อาจถูกดูหมิ่น
หรือถูกเกลียดชัง เป็นละเมิด

20

4. กล่าวหรือไขข่าวต่อบุคคลที่สาม

- มาตรา 423 ไม่ได้บัญญัติว่าการกล่าวหรือไขข่าวต่อบุคคลที่สาม
- แต่การกล่าวหรือไขข่าวที่แพร่หลายบุคคลที่สามได้ต้องมีบุคคลที่สามอยู่
- บุคคลเดียวไม่มีคนได้ยิน ก็ไม่ใช่การกล่าวให้แพร่หลาย

21

- แต่ถ้ามีคนแอบฟังโดยคนพูดไม่รู้
- การพูดคนเดียวเรียกว่า ไม่จงใจ
- ถ้าคาดหมายได้ว่าอาจจะมีคนแอบฟังหรือข้างบ้านอาจได้ยิน ถือว่าเป็นการประมาทเลินเล่อ

22

- บุคคลที่สามจะต้องสามารถรับรู้หรือเข้าใจการกล่าวหรือไขขานนั้นด้วย จึงจะทำให้เสียหาย
- การกล่าวต่อผู้เสียหายไม่ถือว่าเป็นการกล่าวต่อบุคคลที่สาม จึงไม่อาจทำให้เสียหาย

23

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6681/2562

➤ การกล่าวหรือไขขานต้องมีบุคคลที่สาม มีคนแอบฟัง ไม่ได้มีเจตนาหมิ่นประมาท

- การกล่าวหรือไขขานที่แพร่หลายได้ก็ต้องมีบุคคลที่สามอยู่
- การพูดคนเดียวไม่มีคนได้ยินยอมไม่เป็นการกล่าวให้แพร่หลาย

24

- ดังนั้นถ้ามีคนแอบฟังโดยคนพูดไม่รู้
- การพูดดังกล่าวถือไม่ได้ว่าเป็นการจงใจไขข่าวแพร่หลาย
- เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พ. เป็นผู้เริ่มต้นการตั้งโปรแกรมสนทนาผ่านบัญชีเฟสบุ๊ก เมสเซนเจอร์

25

- ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ให้บริการส่งข้อความและข้อมูลมัลติมีเดียสนทนาโต้ตอบกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่เข้าในระบบเพื่อพูดคุยกันโปรแกรมสนทนาดังกล่าว
- เป็นระบบแบบปิดมีสมาชิกเพียง 3 คนคือ จำเลยทั้งสองและ พ.

26

- บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าไปดูหรืออ่านข้อความสนทนาได้
- การสนทนาดังกล่าวที่มีการพูดถึงโจทก์และพนักงานอื่นรวมอยู่ด้วย
- จึงเป็นการการที่จำเลยทั้งสองและ พ. ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันสนทนาร่วมกัน

27

- โดย พ. เข้าร่วมสนทนากับจำเลยทั้งสองหลายครั้ง จึงมิใช่เป็นการที่จำเลยทั้งสองกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย
- ส่วนการที่โจทก์แอบดูและอ่านข้อความสนทนาและนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่นรับทราบเอง

28

- ย่อมไม่ทำให้การสนทนาระหว่างกลุ่มบุคคลทั้งสามเป็นการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายให้บุคคลอื่นรับทราบได้
- การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นละเมิดต่อโจทก์

rawpixel

29

- คำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยในประเด็นว่า การจะเป็นความผิดตามมาตรา 423 ได้
- ต้องมีการกล่าวถึงหรือไขข่าวต่อบุคคลที่ 3
- เรื่องนี้มีจำเลย 2 คน และ พ. มี 3 คนครบแต่เป็นบุคคลที่สามหรือไม่
- ฎีกานี้ไม่ได้นับปริมาณ

rawpixel

30

- แต่บอกว่าคู่กรณีคือจำเลยทั้งสองแล้วก็ พ. เปิด **Facebook** โดย **Messenger** เป็นส่วนตัว
- มีการติดต่อกันโดยตรงในห้องของตัวเองเป็นการร่วมสนทนาโดยตรง
- ได้ไขข่าวหรือแพร่หลายไปให้บุคคลที่ 3

31

- ยังไม่มีบุคคลที่ 3
- การที่โจทก์มาเห็นเข้าเพราะ พ. ลืมปิดหน้าต่าง
- ถือเป็นการไขข่าวแพร่หลายให้บุคคลที่ 3 ได้
ต้องเป็นการตั้งใจที่จะไขข่าวแพร่หลายให้บุคคลที่ 3 ได้รู้

32

- เรื่องนี้มีเพียงจำเลยทั้งสองกับ พ.การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย
- ต้องเป็นข้อความที่ฝ่าฝืนความจริง
- มีการยืนยันข้อเท็จจริง
- ถ้าพูดแล้วไม่มีการยืนยันข้อเท็จจริงก็จะไม่เข้าข่ายกรณีมาตรา 423

33

คำพิพากษาศฎีกาที่ 3316/2560

➤ **ผู้กระทำต้องรู้ว่าข้อความนั้นไม่จริง**

- การกระทำที่จะทำให้ผู้กระทำต้องรับผิดชอบเพื่อละเมิดตาม ป.พ.พ.มาตรา 423 นั้น
- ผู้กระทำจะต้องรู้ หรือควรจะรู้ได้ว่า ข้อความที่กล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายไม่เป็นความจริง

34

- ขณะที่โจทก์รับซื้อฝากที่ดินพิพาท
- โจทก์รู้อยู่แล้วว่าจำเลยและ ส. มีปัญหาเกี่ยวกับการชำระหนี้จำนองให้แก่ธนาคาร
- การที่โจทก์รับซื้อฝากที่ดินพิพาทโดยอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของ ส. ทำการจดทะเบียนขายฝากที่ดินพิพาทในราคาสูง

35

- แต่กำหนดไถ่คืนภายในเวลาเพียง 6 เดือน นั้น
- จึงมีเหตุให้จำเลยเข้าใจโดยสุจริตว่า ส. กับโจทก์สมคบกันจดทะเบียนการขายฝากที่ดินพิพาทในราคาสูง
- แต่กำหนดเวลาไถ่คืนในระยะเวลานั้น เพื่อมิให้จำเลยหาเงินมาไถ่คืนได้ทันเวลา

36

- ฟังไม่ได้ว่าจำเลยกล่าวหรือไขข้อ
แพร่หลายต่อบุคคลทั่วไปว่าโจทก์กับ
ส. ยักยอกเงิน จากการขายที่ดินพิพาท

37

5. เป็นที่เสียหายแก่เขา

- คือ ทำให้ผู้อื่นที่ได้ยินได้รู้ข้อความนั้น
คลาดความนิยมนับถือ
- รู้สึกดูหมิ่นเกลียดชัง
- หรือเกิดความกลัวคนที่ถูกกล่าวหาหรือไข
ข้ออ้างถึง

38

• ความเสียหายอันเกิดจากการไขว่คว้ามี 2 กรณี
คือ

1. เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณ
ของบุคคลอื่น
2. เป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทาง
เจริญของเขาโดยประการอื่น

39

1. เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติ
คุณ

• “หมิ่นประมาทชื่อเสียง”

• ทำให้เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูก
เกลียดชังทำนองเดียวกับหมิ่นประมาท
ในทางอาญา

40

- เช่น ใ้รายสตรีในทางชั่วสาว หรือ
- ว่าโจทก์ซึ่งเป็นข้าราชการกินสินบน
- ความเสียหายในกรณีนี้เป็นความเสียหายอันมิใช่ตัวเงิน สิทธิเรียกร้องนี้ไม่อาจโอนกันได้และไม่ตกทอดแก่ทายาท

41

- เว้นแต่สิทธินั้นจะได้รับสภาพกันไว้โดยสัญญาหรือได้ฟ้องร้องคดีตามสิทธินั้นแล้ว

42

- มีการโพสต์ข้อความใน **webpage** ที่ไม่เป็นความจริง ทำให้บุคคลที่มีชื่อปรากฏใน **webpage** ได้รับความเสียหาย แก่ชื่อเสียง

43

2. เป็นที่เสียหายแก่ทาง **ทำมาหาได้** หรือ **ทางเจริญ** ของเขา โดยประการอื่น

- “ หมิ่นประมาทในทางทรัพย์สิน ”
- การเป็นหมิ่นประมาทชื่อเสียงไม่เป็นหมิ่นประมาทในทางทรัพย์สิน แต่อาจเป็นได้ด้วย

44

- เช่น พูดว่าโจทก์เป็นคนขี้โกง ขายของปลอม หมิ่นประมาทในทางทรัพย์สิน
- เป็นความเสียหายที่เป็นเงินเป็นทอง จึงโอนกันได้และตกทอดแก่ทายาท
- โจทก์ต้องนำสืบว่าโจทก์เสียหายคิดเป็นเงินเท่าไร

45

- ต่างกับความเสียหายแก่ชื่อเสียงที่คิดเป็นตัวเงินไม่ได้
- ศาลกำหนดค่าเสียหายตามพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดตามมาตรา 438

46

- ความเสียหายทั้ง 2 กรณีดังกล่าวต้องเกิดจากการกล่าวหรือไขข่าว
- หากเกิดจากกรณีอื่นแม้จะทำให้โจทก์อับอายขายหน้าเสื่อมเสียชื่อเสียงก็ไม่เป็นหมิ่นประมาท

47

- เช่น ต้องเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติยศ เพราะถูกจำคุกตามคำพิพากษากการกล่าวให้เสียหายแก่บุคคลอื่น
- หมายถึงพูดไปแล้วทำให้นั่นเสียหาย ทั้งๆที่ผู้พูดอาจจะเข้าใจผิด

48

- แต่เวลาพูดออกไปแล้วทำให้คนนั้นเสียหาย
ถือว่าเป็นหมิ่นประมาท
- ผู้ถูกกระทำหรือผู้เสียหายอาจเป็นบุคคล
ธรรมดาหรือนิติบุคคล
- ผู้ที่ถูกหมิ่นประมาทไม่จำเป็นต้องมีความรู้โดย
ตนเองว่าถูกหมิ่นประมาท

49

- ผู้เยาว์หรือคนวิกลจริตหรือทายาทของ
ผู้ตายก็ถูกหมิ่นประมาทได้
- ถ้าคนวิกลจริตเป็นผู้กล่าวหรือไขข่าว
- ถ้าผู้ฟังรู้ว่าคนวิกลจริตพูดย่อมรู้ว่าเป็น
การพูดเพราะวิกลจริต

50

- ไม่น่าเชื่อถือไม่ทำให้โจทก์เสียหายแก่ชื่อเสียง
- จึงไม่ต้องรับผิดตามมาตรา 423
- แต่ถ้าผู้ฟังไม่รู้ว่าคุณพูดเป็นคนวิกลจริต ย่อมทำให้บุคคลที่ถูกพูดถึงเสียหายแก่ชื่อเสียงได้
- ต้องรับผิดตามมาตรา 423, 429 51

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4893/58

➤ นำข่าวการมีเพศสัมพันธ์มาตีพิมพ์ซ้ำ กระทบกระเทือนสิทธิบุคคล เป็นละเมิดตามมาตรา 420 ไม่ใช่ มาตรา 423

- การที่จำเลยทั้งสองนำข่าวการมีเพศสัมพันธ์ของชายหญิงคู่หนึ่ง
 - ซึ่งหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ เคยนำเสนอภาพและข่าวไปก่อนหน้านี้
- 52

- แต่ยังไม่ได้ระบุว่าชายหญิงในภาพเป็นใครมาเผยแพร่ซ้ำ
- โดยระบุในเนื้อหาว่า ชายในภาพที่กำลังมีเพศสัมพันธ์กับหญิงคนรักคือโจทก์
- ย่อมถือได้ว่าเป็นการกระทำที่เป็นการก้าวกว้างหรือกระทบกระเทือนต่อสิทธิในความเป็นส่วนตัวของโจทก์

53

➤ กล่าวข้อความจริงไม่ผิด มาตรา423

- จึงเป็นการละเมิดต่อโจทก์ตาม ม. 420
- การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวของโจทก์ตาม ม. 420
- มิใช่เป็นการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริงตาม ม. 423

54

- โฉทกั้จื้งไม่อาจเรียกกั้ให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบในความเสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณ
- และความเสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของตนโดยประการอื่นอันเป็นค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดตาม ม. 423 ได้

55

6.ควรจะรู้ว่าไม่จริง

- “แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริงแต่หากควรจะรู้ได้” (มาตรา 423วรรค 1)
- หมายความว่า ผู้กระทำมิได้จงใจหมิ่นประมาท
- เพราะได้กล่าวหรือไขข่าวโดยไม่รู้ว่าข้อความนั้นฝ่าฝืนต่อความจริง

56

- แต่ได้กระทำไปโดยมิได้ตรวจสอบ หากควร
จะรู้ได้ก็ต้องรับผิดชอบละเมิดโดยประมาท
เลินเล่อ
- คนที่พูดกล่าวคนแรกจะอ้างว่าไม่รู้ว่ามีจริง
ไม่ได้ หากกล่าวโดยฝ่าฝืนต่อความจริงย่อม
เป็นการละเมิดโดยจงใจ

57

- แต่คนที่ฟังข่าวหรือข้อความแล้วเอาไปแพร่
ต่อ (ผู้ไขข่าว) ให้แพร่หลาย
- อาจไม่รู้ข่าวหรือข้อความนั้นจริงหรือไม่
นั้นจริงหรือไม่
- หากรู้ว่าไม่จริงแล้วยังนำไปแพร่หลายถือว่า
เป็นละเมิดโดยจงใจ

58

- แต่ถ้าไม่รู้ว่าคุณนั้นไม่จริง
- แต่หากควรจะรู้ได้ว่าข้อมูลนั้นฝ่าฝืนต่อความจริง
- ก็ต้องรับผิดชอบหมิ่นประมาทโดยประมาทเลินเล่อ

59

7.การใช้คำสินไหมทดแทน

- ค่าเสียหายฐานหมิ่นประมาทเลินเล่อเป็นการ “ใช้คำสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การนั้น”
- ในกรณีหมิ่นประมาทชื่อเสียง เป็นความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงิน

60

- วิธีชดเชยค่าเสียหายในกรณีหมิ่นประมาท
ชื่อเสียง(มาตรา 438 และ 447) โดยกะ
ประมาณจำนวนค่าเสียหายเอา โดยวินิจฉัย
ตามพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด
- ในกรณีหมิ่นประมาททรัพย์สิน โจทก์ต้องนำ
สืบว่าโจทก์เสียหายคิดเป็นเงินเท่าไร

61

- ทั้งสองกรณีศาลจะสั่งให้ผู้ทำละเมิด
จัดการตามควรเพื่อให้ชื่อเสียงของผู้
นั้นกลับคืนดีแทนให้ใช้ค่าเสียหายหรือ
ทั้งให้ใช้ค่าเสียหายด้วยก็ได้ ผู้เสียหายจะ
ขอบังคับในกรณีอื่นไม่ได้

62

8. ข้อยกเว้นความรับผิดชอบ

•แยกได้ดังนี้

1. มีทางได้เสียในการส่งข่าวสาร
2. เอกสิทธิ์ตามรัฐธรรมนูญ
3. เอกสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายอาญา
4. ความยินยอมไม่เป็นละเมิด

63

ข้อ 1. มีทางได้เสียในการส่งข่าวสาร

•ความในวรรคสองที่ว่า “ผู้ใดส่งข่าวสารอันตนมิได้รู้ว่าเป็นความไม่จริง หากว่าตนเองหรือผู้รับข่าวสารนั้นมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วยแล้ว ท่านว่าเพียงที่ส่งข่าวสารนั้นเช่นนั้นหาทำให้ผู้นั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่”

64

- น่าจะเป็นคำที่ขยายมาจากข้อความตอนท้ายของวรรคหนึ่ง
- ที่ว่า “แต่หากควรจะรู้ได้” (ว่าข้อความนั้นไม่จริง)
- โดยยกเว้นเฉพาะผู้ส่งข่าวหรือผู้รับข่าวมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วยตามวรรคหนึ่ง 65

- แต่ถ้าผู้ส่งข่าวหรือผู้รับข่าวมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นแล้ว ผู้ส่งข่าวก็ไม่ต้องรับผิดชอบ
- เช่น ธนาคารสำนักงานใหญ่แจ้งสำนักงานสาขาว่าทราบมาว่าผู้ขอกู้กำลังจะล้มละลายอย่าให้กู้ 66

- ถือว่าธนาคารมีทางได้เสียโดยชอบในการให้กู้
- แม้ข้อความตามข่าวนั้นจะไม่จริงผู้ส่งข่าวก็ไม่ต้องรับผิดชอบ
- แต่ถ้าผู้ส่งข่าวรู้ว่าเป็นเท็จก็ต้องรับผิดชอบ

67

ข้อ 2. เอกสิทธิ์ตามรัฐธรรมนูญ

- เป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาดของสมาชิกสภาในการกล่าวถ้อยคำแสดงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมสภา

68

- ไม่ว่าจะเป็นการประชุมแบบเต็มสภา
- หรือการประชุมของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎร ของวุฒิสภา
หรือของรัฐสภา

69

- ไม่ว่าถ้อยคำหรือความเห็นนั้นจะเป็น
จริงหรือเท็จ
- หรือหมิ่นประมาทผู้ใดย่อมได้รับความ
คุ้มครอง ผู้ใดจะฟ้องร้องสมาชิกผู้นั้น
ไม่ได้ไม่ว่าในทางใด

70

- แต่เอกสิทธิ์ดังกล่าวไม่คุ้มครองสมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำในการประชุมที่มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์
- เอกสิทธิ์ตามรัฐธรรมนูญจะคุ้มครองไปถึงผู้พิมพ์และผู้โฆษณาการรายงานประชุม

71

- บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม
- และผู้ถ่ายทอดการประชุมสภาทางวิทยุหรือโทรทัศน์ที่ได้รับอนุญาต

72

ข้อ 3. เอกสิทธิ์ตามประมวลกฎหมาย อาญา

•ปอ. มาตรา 329 ผู้ใดแสดงความคิดเห็น
หรือข้อความใดโดยสุจริต

1. เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือ
ป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลอง
ธรรม

73

2. ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติการตาม
หน้าที่

3. ดิชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือ
สิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อม
กระทำหรือ

74

4. ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรม
เรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาล
หรือในการประชุมผู้นั้นไม่มีความผิด
ฐานหมิ่นประมาท

75

ข้อ 4. ความยินยอมไม่เป็นละเมิด

- เมื่อผู้เสียหายยินยอมให้กระทำ
- หรือทั้งสองฝ่ายสมัครใจทะเลาะวิวาท ดำ
ว่ากัน
- แม้ถ้อยคำที่กล่าวเป็นการหมิ่นประมาท
และกล่าวต่อหน้าบุคคลอื่น

76

- ถือว่าสมัครใจเข้าเสี่ยงรับความเสียหาย
เท่ากับให้ความยินยอมจึงไม่เป็นละเมิด
- เช่น ภ. เขียนหนังสือว่า ส. บุตรหญิง
ผู้เยาว์ของ อ.
- ประพฤติชั่วได้เสียกับชายมาแล้ว 3 คน

77

- ไม่เป็นการหมิ่นประมาท อ.
- ในส่วนที่เกี่ยวกับ ส. ก็ปรากฏว่า ส.
ยินยอมให้เขียนโฆษณา
- เพื่อให้ อ. ตัดอวัยวะในการที่ ส. ตาม ภ. ไป
- จะมาฟ้องเอาผิดฐานนี้ไม่ได้ (ฎ.
743/2464)

78

การพิพากษาคดีละเมิดที่เป็นความผิดอาญา

- การกระทำบางครั้งก็เป็นความผิดฐานละเมิดและเป็นความผิดทางอาญาด้วย
- แต่บางครั้งก็เป็นความผิดทางอาญา
- แต่ไม่ผิดฐานละเมิด

79

- สำหรับกรณีที่การกระทำนั้นเป็นความผิดทางอาญาและแพ่งด้วย
- อย่างที่เรียกว่า คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา หรืออาญาสินไหม มี
- ปัญหาว่าการพิพากษาคดีส่วนแพ่งต้องดำเนินการตามกฎหมายอาญาหรือไม่

80

- มาตรา 424 “ในการพิพากษาคดีขอความรับผิด เพื่อละเมิดและกำหนดค่าสินไหมทดแทนนั้น ท่านว่าศาลไม่จำเป็นต้องดำเนินตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญาอันว่าด้วยการที่จะต้อง รับโทษ และไม่จำเป็นต้องพิเคราะห์ถึงการที่ ผู้กระทำผิดต้องคำพิพากษาลงโทษทางอาญา หรือไม่”

81

คดีแพ่งต้องถือตามข้อเท็จจริงใน คดีอาญา

- บทบัญญัติมาตรา 424 ที่ว่า การ พิพากษาคดีละเมิดนี้ไม่ต้องดำเนินตาม หลักเกณฑ์ทางกฎหมายอาญา
- และไม่ต้องคำนึงว่าผู้กระทำผิดลงโทษ ทางอาญาหรือไม่

82

- ไม่ได้หมายถึงการฟังข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
- เพราะในเรื่องการฟังข้อเท็จจริงมีบัญญัติไว้ใน ปวิ. มาตรา 46 ว่า “ในการพิพากษาคดีแพ่งศาลจะต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา”

83

- ไม่ได้หมายถึงการฟังข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
- เพราะในเรื่องการฟังข้อเท็จจริงมีบัญญัติไว้ใน ปวิ. มาตรา 46 ว่า “ในการพิพากษาคดีแพ่งศาลจะต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา”

84

- ศาลในส่วนแพ่งจะต้องฟังข้อเท็จจริงตามศาลในส่วนอาญาฟังยุติมา
- ข้อเท็จจริงที่ฟังยุติมาจะต้องเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นโดยตรงในคดีอาญา

85

- และจะต้องเป็นคู่ความในคดีอาญานั้นด้วย
- ทั้งคดีอาญานั้นจะต้องเป็นคดีที่ถึงที่สุดด้วย (ฎ. 1104,1105/2501,243/2525)

86

- เมื่อเป็นประเด็นโดยตรงในคดีอาญา
- และเป็นคู่ความเดียวกันจึงนำข้อเท็จจริงในคดีอาญามาฟังยุติในคดีละเมิด
- พอฟังยุติว่าเป็นละเมิดหรือไม่แล้ว

87

- จึงมาปรับเข้าหลักเกณฑ์เรื่องละเมิดที่จะให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ไหนเพียงไรซึ่งเป็นไปตามมาตรา 438 อีกทีหนึ่ง

88

Case Study

- นาย ก นำข้อความว่า นางสาว ข ต้องไม่มีพ่อ ใน **Facebook, Line** หรือ สื่อสังคมออนไลน์
- โดยนางสาว ข ไม่ได้ท้วง นาย ก จะมีความผิดหรือไม่ อย่างไร
- ถ้าข้อความที่โพสต์ เป็นความจริง กล่าวคือ นางสาว ข ต้องจริง และไม่ได้แต่งงาน
- กรกระทำดังกล่าวจะผิดมาตราใด

89